

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1625/2550

นายสุเมธ ตันติเวชกุล ผู้ร้อง นายศรีศักดิ์ นทิกามิน กับพวก ผู้คัดค้าน

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1627, ป.พ.พ. มาตรา 1629, ป.พ.พ. มาตรา 1713

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้คัดค้านที่ 1 มิได้จดทะเบียนสมรสกับผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นมารดาของผู้ตาย และไม่ได้อยู่กินฉันสามีภริยากันก่อนมีการบังคับใช้ ป.พ.พ. บรรพ 5 ซึ่งใช้บังคับโดย พ.ร.บ. ให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2477 ผู้คัดค้านที่ 1 จึงเป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย แม้ผู้ตายเป็นบุตรนอกกฎหมายที่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้รับรองแล้ว ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1627 ก็ตาม แต่ผลของบทกฎหมายดังกล่าวเพียงแต่ให้ถือว่าผู้ตายซึ่งเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบิดาเท่านั้น หาได้มีผลทำให้บิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบุตรในฐานะทายาทโดยธรรมตาม ป.พ.พ. มาตรา 1629 ด้วยไม่ เมื่อผู้คัดค้านที่ 1 ไม่ใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกของผู้ตาย จึงไม่มีสิทธิคัดค้านหรือร้องขอต่อศาลให้ตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย และไม่อาจฎีกาโต้แย้งว่าพินัยกรรมเป็นพินัยกรรมปลอมหรือไม่มีผลบังคับได้ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของ ต. ตามพินัยกรรม ผู้คัดค้านที่ 2 ยื่นคำคัดค้านว่า พินัยกรรมที่ผู้ร้องอ้างเป็นพินัยกรรมปลอมเพราะลายมือชื่อในช่องผู้ทำพินัยกรรมไม่ใช่ลายมือชื่อของผู้ตายและไม่ได้ทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด จึงใช้บังคับไม่ได้ การที่ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกาว่า ผู้ตายทำพินัยกรรมในขณะที่ไม่มีสติสัมปชัญญะ ซึ่งผู้คัดค้านที่ 2 ไม่ได้ยกขึ้นโต้เถียงเป็นประเด็นไว้ในคำคัดค้าน จึงเป็นการฎีกาในข้อที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ ทั้งมิใช่ปัญหาเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ต้องห้ามมิให้ฎีกา ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัย พินัยกรรมของผู้ตายมีข้อกำหนดให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก และ ป.พ.พ. มาตรา 1713 วรรคท้าย ก็บัญญัติให้ศาลตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกตามเจตนาของผู้ตาย แม้ผู้คัดค้านที่ 2 จะเป็นมารดาและทายาทของผู้ตายก็ไม่มีเหตุที่จะตั้งผู้คัดค้านเป็นผู้จัดการมรดก

คำพิพากษา

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีคำสั่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านทำนองเดียวกันโดยขอให้ยกคำร้องขอของผู้ร้องและมีคำสั่งตั้ง ผู้คัดค้านทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งตั้งนายสุเมธ ผู้ร้อง เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ให้ยกคำคัดค้านของผู้คัดค้านทั้งสอง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้คัดค้านทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า นายต่อศักดิ์ ผู้ตาย เป็นบุตรของผู้คัดค้านทั้งสองซึ่งอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส ผู้ตายมีบุตร 2 คน คือ นางสาวแสงระวี และนายชัยฤทธิ์ ผู้ร้องเป็นลูกพี่ลูกน้องกับผู้ตาย ผู้ตายถึงแก่ความตายเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2541 ที่โรงพยาบาลศรีสยาม มีทรัพย์สินมรดกเป็นที่ดินมีโฉนด 1 แปลง เงินฝากในธนาคาร 2 แห่งแห่งละ 1 บัญชี นอกจากนี้ยังมีทรัพย์สินอื่น ปัญหาตามฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองที่ว่า พินัยกรรมที่

พิพาทซึ่งทำขึ้นเป็น 2 ฉบับ ระบุว่าผู้ตายทำพินัยกรรมที่ดินมีโฉนด 1 แปลง และเงินฝากในธนาคาร 2 แห่ง แห่งละ 1 บัญชี ให้แก่นางสาวแสงระวีแต่ผู้เดียว ส่วนทรัพย์สินอื่นให้ตกแก่ทายาทโดยธรรมทุกคนของผู้ตาย และตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกนั้น เป็นพินัยกรรมปลอมและไม่มีผลบังคับตามกฎหมายหรือไม่ และมีเหตุสมควรตั้งผู้คัดค้านทั้งสองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายหรือไม่ เห็นว่า ในส่วนของผู้คัดค้านที่ 1 เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้คัดค้านที่ 1 มิได้จดทะเบียนสมรสกับผู้คัดค้านที่ 2 ซึ่งเป็นมารดาของผู้ตาย และผู้คัดค้านที่ 1 มิได้อ้างหรือนำสืบว่าผู้คัดค้านที่ 1 อยู่กินฉันสามีภริยากับผู้คัดค้านที่ 2 ก่อนมีการบังคับใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 ซึ่งได้ใช้บังคับโดยพระราชบัญญัติให้ใช้บทบัญญัติบรรพ 5 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พุทธศักราช 2477 จึงต้องฟังว่า ผู้คัดค้านที่ 1 เป็นบิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้ผู้คัดค้านที่ 1 จะแสดงออกโดยเปิดเผยว่าผู้ตายเป็นบุตร ยอมให้ผู้ตายใช้ชื่อสกุล และมีพฤติการณ์อื่นเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ตายเป็นบุตรนอกกฎหมายที่ผู้คัดค้านที่ 1 ได้รับรองแล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1627 ก็ตาม แต่ผลของบทกฎหมายดังกล่าวเพียงแต่ให้ถือว่าบุตรนั้นเป็นผู้สืบสันดานเหมือนกับบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย มีสิทธิได้รับมรดกของบิดาเท่านั้น หาได้มีผลทำให้บิดาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายกลับเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับมรดกของบุตรในฐานะทายาทโดยธรรมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1629 ด้วยไม่ ผู้คัดค้านที่ 1 จึงมิใช่ทายาทหรือผู้มีส่วนได้เสียในกองมรดกของผู้ตาย ไม่มีสิทธิคัดค้านหรือร้องขอต่อศาลให้ตั้งตนเองเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย และไม่อาจฎีกาโต้แย้งว่าพินัยกรรมพิพาทเป็นพินัยกรรมปลอมหรือไม่มีผลบังคับได้ ส่วนที่ผู้คัดค้านที่ 2 ฎีกาว่า ผู้ตายทำพินัยกรรมในขณะที่ไม่มีสติสัมปชัญญะนั้น ผู้คัดค้านที่ 2 มิได้ยกขึ้นโต้แย้งเป็นประเด็นไว้ในคำคัดค้าน จึงถือไม่ได้ว่าเป็นฎีกาในข้อที่โต้แย้งขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ทั้งมิใช่ปัญหาอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกาไม่รับวินิจฉัยให้ เมื่อพินัยกรรมของผู้ตายมีข้อกำหนดให้ตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก อีกทั้งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1713 วรรคท้าย ก็บัญญัติให้ศาลตั้งผู้จัดการมรดกตามข้อกำหนดพินัยกรรม จึงสมควรตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดกตามเจตนาของผู้ตายที่ได้แสดงไว้ในพินัยกรรม รูปคดีไม่มีเหตุสมควรตั้งผู้คัดค้านที่ 2 เป็นผู้จัดการมรดก ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัชชาติ ละเอียด · บุญรอด ตันประเสริฐ · เฉลิมเกียรติ ชาญศิลป์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1625/2550>